

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

จังหวัดเชียงใหม่ ถือว่าเป็นจังหวัดหนึ่งที่ขึ้นชื่อในเรื่องการท่องเที่ยวของประเทศไทย ประกอบกับมีวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม สืบทอดมาตั้งแต่สมัยโบราณกาล จนทำให้นักท่องเที่ยวจำนวนมาก หลั่งไหลเข้าสู่จังหวัดเชียงใหม่ จากรายงานข้อมูลด้านเศรษฐกิจของเทศบาลนครเชียงใหม่ มีนักท่องเที่ยว จำนวน 2,770,142 คน เข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ในปี 2553 (เทศบาลนครเชียงใหม่, 2555: ออนไลน์) กลายเป็นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่นำรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก

ธุรกิจโรงแรมจึงเข้ามามีบทบาทในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ จากรายงานการสำรวจการประกอบกิจการ โรงแรมของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี 2554 รายงานว่ามีโรงแรมจำนวน 193 โรงแรมที่ประกอบธุรกิจ ในจังหวัดเชียงใหม่ ธุรกิจโรงแรมจึงกลายเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันกันสูงขึ้น และจากรายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เรื่อง จำนวนและร้อยละของผู้เข้าพักของชาวไทยและชาวต่างประเทศ จำแนกตามขนาดของกิจการและภาค พ.ศ. 2552 พบว่า ผู้เข้าพักในโรงแรมในภาคเหนือมีทั้งหมดจำนวน 7,679,303 คน และจังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีจำนวน โรงแรมมากที่สุดในภาคเหนือ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2555:ออนไลน์) โรงแรมจึงมีการปรับตัวเพื่อแข่งขันกันอยู่เสมอ โดยแต่ละกิจการก็จะปรับตัวให้โดดเด่นกว่าคู่แข่ง ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการแก่ลูกค้าให้เกิดความประทับใจ เสนอทางเลือกใหม่ ๆ ให้แก่ลูกค้า ให้มีความหลากหลายในด้านการบริการห้องพักซึ่งเป็นรายได้หลักของกิจการ นอกเหนือจากรายได้ค่าห้องพัก กิจการ โรงแรมยังมีรายได้จากค่าขายอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งเป็นรายได้หลักที่สำคัญรองจากรายได้ค่าห้องพัก ไม่ว่าจะเป็นการขายที่พักร่วมอาหาร หรือเช่าห้องจัดเลี้ยงและสัมมนาพร้อมอาหารทั้งในและนอกสถานที่ จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ต้องลงทุนในสินทรัพย์เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ทันต่อความต้องการของลูกค้า ดังนั้น การลงทุนในสินทรัพย์ของกิจการ โรงแรม จึงเป็นสิ่งที่สำคัญของกิจการ โรงแรมอย่างมาก ผู้บริหารมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจและการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้ทันต่อคู่แข่งอยู่เสมอ

ในขณะที่เดียวกันมาตรฐานการบัญชีไทย อาทิเช่น มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 8(ปรับปรุง 2552) เรื่อง

นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณทางการบัญชีและข้อผิดพลาด เป็นต้น ได้มีการปรับปรุงให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม ดังนั้น แต่ละองค์กรอาจมีการเลือกใช้นโยบายบัญชีในการจัดทำงบการเงินที่แตกต่างกัน ตามลักษณะทั่วไปของกิจการและนโยบายของแต่ละองค์กร ซึ่งการเลือกใช้นโยบายบัญชีย่อมมีเหตุปัจจัยในการเลือกใช้นโยบายบัญชีในการจัดทำและการนำเสนองบการเงิน เพื่อให้งบการเงินนั้นมีความเหมาะสมกับสภาพการดำเนินงานของแต่ละองค์กร ซึ่งการเลือกใช้นโยบายบัญชี ถือเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการจัดทำงบการเงิน และเป็นข้อมูลที่สำคัญในการวางแผนการดำเนินงาน รวมไปถึงการกำหนดแผนกลยุทธ์และเป้าหมายของกิจการ โดยผู้บริหารต่อไปในอนาคต

จากการศึกษาเชิงประจักษ์ในอดีตวิทยานิพนธ์ของชัยวิทย์ พิจิตรนิเวศน์ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้เลือกใช้นโยบายบัญชีทางด้านสินทรัพย์ของกิจการโรงแรมในกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาภาพรวมของการเลือกใช้นโยบายบัญชีทางด้านสินทรัพย์ทุกประเภทของกิจการโรงแรม ผลการศึกษาพบว่า การเลือกใช้นโยบายการบัญชีสำหรับสินทรัพย์ที่มีความคงทนถาวรน้อยพบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนสินทรัพย์ถาวรสุทธิ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับกำไรขาดทุนก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้ การเลือกใช้นโยบายบัญชีเกี่ยวกับรายการสินทรัพย์จำพวกวัสดุประดับตกแต่งห้องพักต่างๆ ภายในห้องพักพบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับกับจำนวนสินทรัพย์ถาวรสุทธิตั้งรวม แต่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในกลุ่ม Big4 การเลือกนโยบายการจำแนกรายการสินทรัพย์ถาวรอย่างละเอียดออกจากโครงสร้างอาคารพบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนทุนจดทะเบียนและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในกลุ่ม Big4 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับระยะเวลาในการดำเนินงานจำนวนสินทรัพย์ถาวรสุทธิ และอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน การเลือกนโยบายในการกำหนดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาพบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนห้องพัก บริษัทรับจ้างบริหารและจำนวนสินทรัพย์ถาวรสุทธิแต่ไม่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้ทำบัญชี และจำนวนห้องพัก การเลือกนโยบายการบันทึกรายการวัสดุ/สินค้ายกเลิกพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของผู้ทำบัญชี และการเลือกนโยบายการจัดประเภทรายการลูกหนี้/เจ้าหนี้ค่าห้องพักลูกค้าที่เข้าพักพบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับบริษัทรับจ้างบริหารงานโรงแรม

จากการทบทวนวรรณกรรม(ชัยวิทย์ พิจิตรนิเวศน์, 2553) ข้างต้นพบว่า การเลือกใช้นโยบายบัญชีเกี่ยวกับรายการสินทรัพย์จำพวกวัสดุประดับตกแต่งห้องพักต่างๆ ภายในห้องพักพบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับกับจำนวนสินทรัพย์ถาวรสุทธิตั้งรวม และทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้เลือกใช้นโยบายบัญชีทางด้านสินทรัพย์โดยภาพรวมในกรุงเทพมหานคร ซึ่ง

การบริหารงานธุรกิจ โรงแรมในกรุงเทพมหานครและจังหวัดเชียงใหม่มีความแตกต่างกันทั้งสภาพแวดล้อมและการบริหารจัดการทั่วไปจึงไม่สามารถนำผลมาเปรียบเทียบกันได้ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาเพิ่มถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้นโยบายบัญชีทางด้านสินทรัพย์ที่ใช้ในห้องพักของกิจการ โรงแรม เพื่อนำผลการศึกษาเสนอต่อองค์กรที่เกี่ยวข้อง และเป็นแนวทางในการเลือกปฏิบัติและปรับปรุงในการจัดทำบัญชีขององค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีทางด้านสินทรัพย์ของกิจการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้นโยบายบัญชีด้านสินทรัพย์ของกิจการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายบัญชีทางด้านสินทรัพย์

นิยามศัพท์

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ หมายถึง ตัวแปรหรือสิ่งต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเลือกใช้นโยบายบัญชีทางด้านสินทรัพย์ซึ่งประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านลักษณะทั่วไปของกิจการ ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการดำเนินงาน ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้ทำบัญชี

นโยบายบัญชี หมายถึง หลักการที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติที่กิจการโรงแรมใช้ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน เฉพาะด้านสินทรัพย์ที่ใช้ในห้องพักของกิจการโรงแรมนั้น

สินทรัพย์ หมายถึง สินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ทำการศึกษาในธุรกิจโรงแรมเฉพาะอุปกรณ์ที่ใช้ภายในห้องพัก ประกอบไปด้วย คือ อุปกรณ์ที่ใช้ในห้องน้ำ อุปกรณ์จำพวกเฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์เครื่องนอน

โรงแรม หมายถึง ธุรกิจที่ดำเนินงานเพื่อให้เช่าที่พักอาศัย การจัดประชุมและการจัดเลี้ยงพร้อมทั้งการให้บริการอื่น ๆ อันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจโรงแรม ที่ดำเนินงานอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 193 แห่ง